

Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo

Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo

SADRŽAJ

Ko smo mi?	6
Šta je naša zadaća?	8
Kako smo organizovani?	10
Koje su oblasti našeg djelovanja?	12
Upravljanje vodama	16
Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne I Hercegovine (2016-2021)	20
Međunarodna saradnja	21
Finansiranje agencije za vodno područje rijeke Save, Sarajevo	28
Zaštitni vodni objekti u vlasništvu Federacije BiH uz rijeku Savu	34
Vodotoci i kategorije	38
Poplave 2014.	39
Provođenje mjera odbrane od poplava	42
Informacioni sistem voda – AVP Sava Sarajevo	43
Vodni katastri	44
Automatski hidrološki monitoring sistem površinskih voda	48
Završna riječ ili Poruka uredništva	52

Ko smo mi?

Agencija za vodno područje rijeke Save je organizacioni, pravni i stručni nasljednik Javnog preduzeća „Vodoprivreda Bosne i Hercegovine“ osnovanog krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća, kao dijela sistema koji se zvao Vodoprivreda Bosne i Hercegovine. Današnja organizacija je uspostavljena Zakonom o vodama Federacije BiH iz 2006. godine.

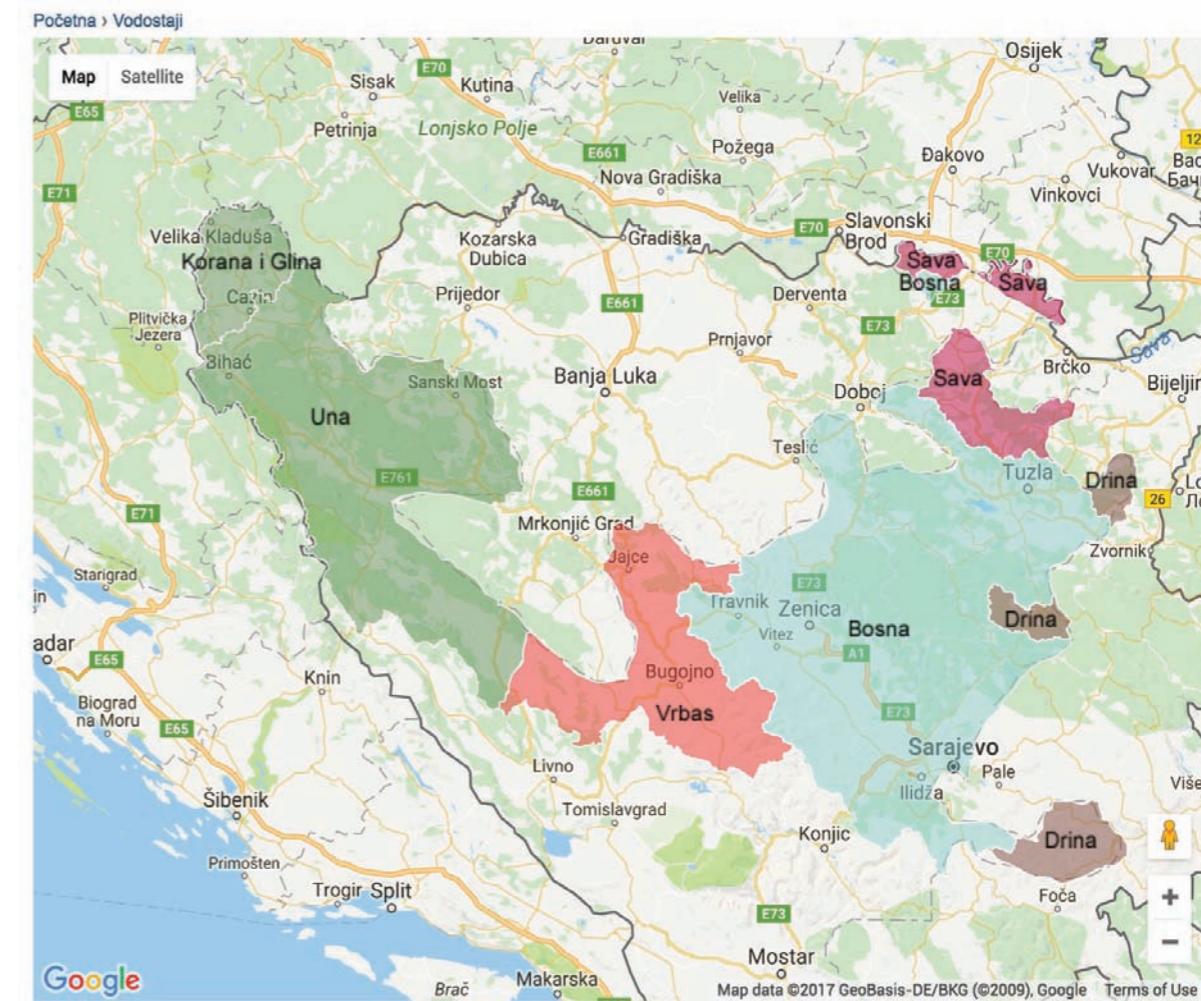
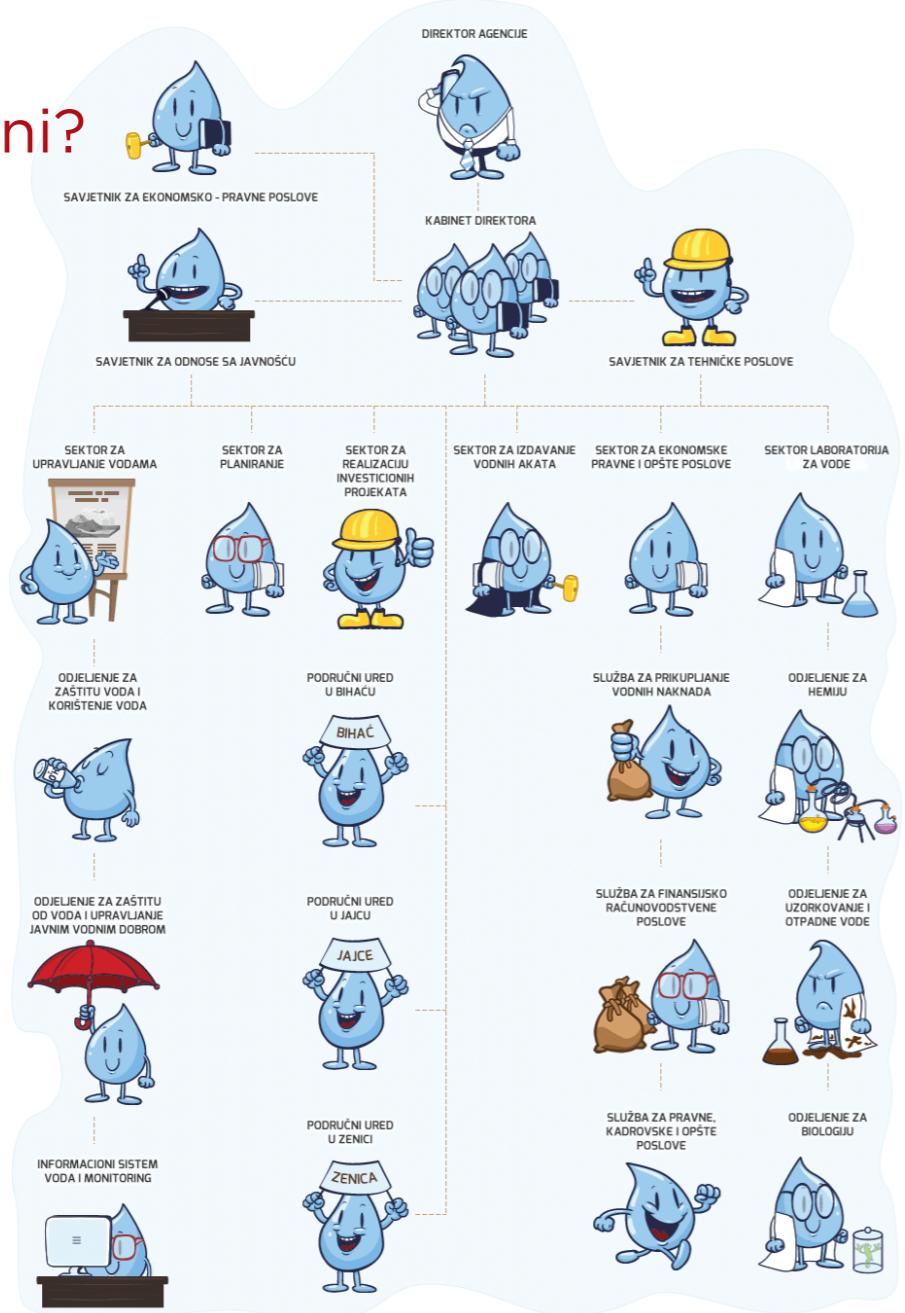
Šta je naša zadaća?

Zadaci Agencije su regulisani Zakonom o vodama Federacije Bosne i Hercegovine iz 2006. godine u kojem se, između ostalog, kaže da Agencija trajno i nesmetano obavlja poslove upravljanja vodama kroz donesene planove upravljanja, zatim da donosi upravne i druge akte i odlučuje o pitanjima značajnim za upravljanje vodama, kao i da izvršava obaveze na zaštitinim vodnim objektima koji su u vlasništvu Federacije BiH.

Kako smo organizovani?

Svoje zakonske i druge obaveze Agencija izvršava sa 75 uposlenika raspoređenih u pet sektora. Preko 80% uposlenih ima visoko obrazovanje (fakultet) različitih struka: hidrograđevinski i drugi inžinjeri, hemičari, biolozi, tehnolozi, ekonomisti, pravnici i drugi.

Za prikaz vodomjernih stanica odaberite jedan od slijeva na mapi

Neposredni sлив rijeke Save

Sliv rijeke Una (sa Koranom i Glinom)

Sliv rijeke Vrbas

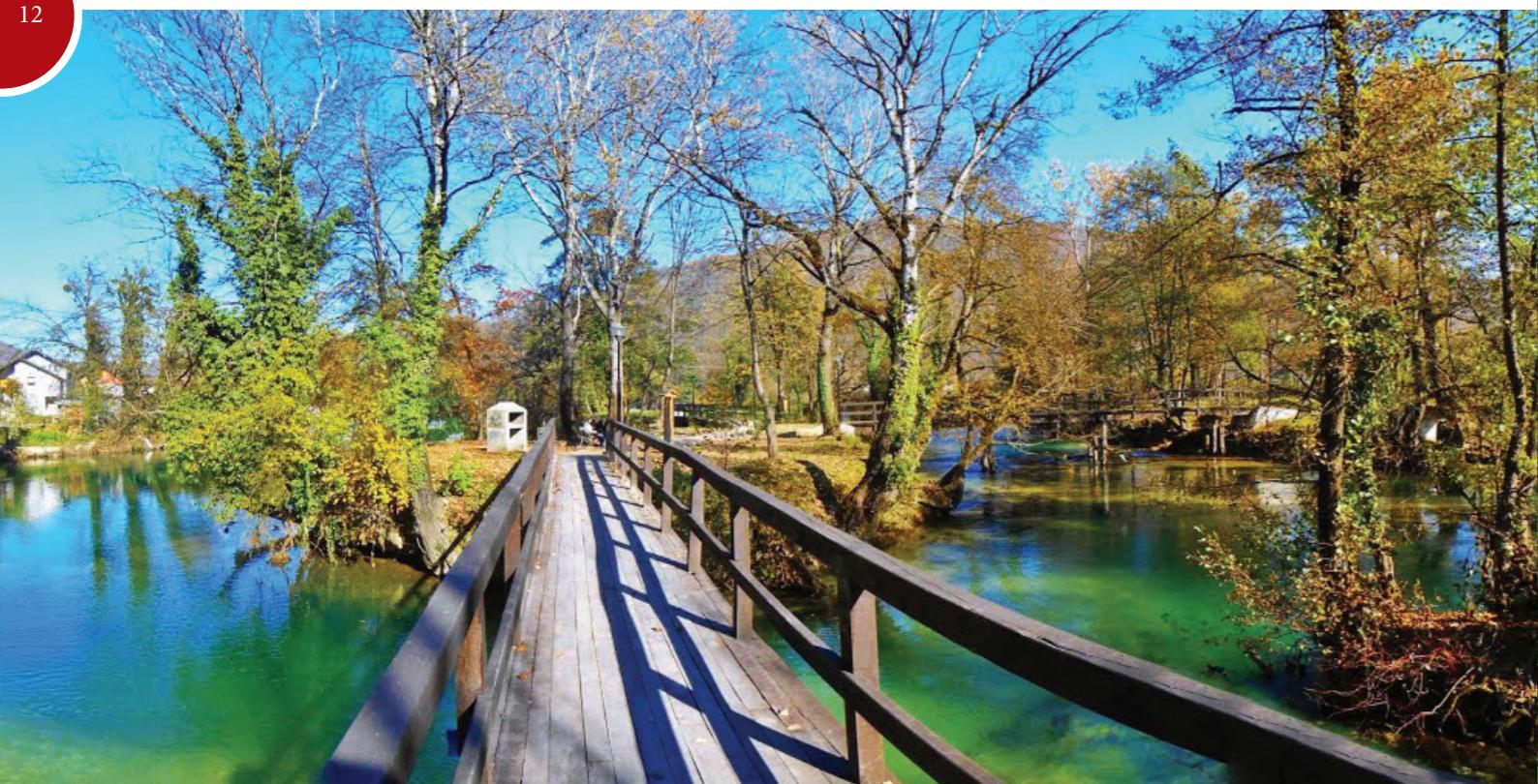
Sliv rijeke Bosne

Sliv rijeke Drine

Koje su oblasti našeg djelovanja?

Agencija upravlja vodama u slivu rijeke Save na području Federacije BiH u cilju smanjenja zagađenja voda, postizanja dobrog statusa voda, postizanja održivog korištenja voda, osiguranja pravičnog pristupa vodama, poticanje društvenog i privrednog razvoja, zaštite ekosistema, smanjenja rizika od poplava, osiguravanje učešća javnosti u donošenju odluka koje se odnose na vode, sprječavanje i rješavanje sukoba u oblasti zaštite i korištenja voda, te ispunjavanje obaveza iz međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu.

12

13

14

15

UPRAVLJANJE VODAMA

Način i ciljevi upravljanja vodama definisani su čanom 21. i 22. Zakona o vodama („Sl. Novine FBiH“ broj: 70/06).

Ciljevi upravljanja vodama su: postizanje dobrog stanja voda, odnosno dobrog ekološkog potencijala površinskih i podzemnih voda, vodnih i za vodu vezanih ekosistema, umanjenje šteta prouzrokovanih raznim štetnim djelovanjem voda, osiguranje potrebnih količina vode odgovarajućeg kvaliteta za razne namjene i podsticanje održivog korištenja voda, uzimajući u obzir dugoročnu zaštitu raspoloživih izvođača i njihovog kvaliteta.

(Korištenje i zaštita voda)

Za realizaciju ciljeva vezanih za postizanje dobrog stanja vodnih tijela površinskih voda, Agencija prati stanje kvaliteta površinskih voda (monitoring površinskih voda) i kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda (monitoring efluenta) tačkastih zagađivača, sve u cilju sprječavanja i kontrole zagađenja površinskih voda. Granične vrijednosti emisije supstanci i parametara kvaliteta za otpadne vode definisane su Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Učestalost monitoringa otpadnih voda uslovljena je količinom otpadne vode. Uvid u količinu i kvalitet industrijskih otpadnih voda stiče se i na osnovu ispitivanju tereta zagađenja otpadnih voda većih zagađivača izraženog preko EBS-a.

Rezultati ispitivanja opterećenja dveosatnih uzoraka otpadnih voda i proračun prosječnog opterećenja otpadnih voda IJKP „RAD“ d.o.o.
Sarajevo – deponija Smiljevići na šantu otpadnih voda za dan ispitivanja 25./26. februar 2016. godine

RED. BR.	SAT (h)	TEMP. VODE (°C)	PROTOK (m ³ ·s ⁻¹)	SUSP. MAT. (g m ⁻³)	HPK (g m ⁻³)	BPK _s BPK (g m ⁻³)	TN (g m ⁻³)	TP (g m ⁻³)	T _{SM} (g m ⁻³)	T _{OH} (g m ⁻³)	T _H (g m ⁻³)	T _P (g m ⁻³)	SPECIFIČNI PARAMETRI ONEČIŠĆENJA U KOMPONITNOM UZORKU		
													HPK (g m ⁻³)	T _{OH} (g m ⁻³)	T _H (g m ⁻³)
13.	09-11	18	0,0042	27	1190	160	7,44	630	4,84	0,1134	0,6720	2,6460	0,0203	Zbirni pH	8,36
14.	11-13	19	0,0042	27	1157	160	7,23	630	4,63	0,1134	0,6720	2,6460	0,0194	Elektroprov. (S/m/cm)	8870
15.	13-15	20	0,0041	38	1243	160	7,77	640	4,81	0,1558	0,6560	2,6240	0,0197	ammonij (mg CaCO ₃ ·l ⁻¹)	3340
16.	15-17	18	0,0041	29	1269	170	7,46	640	4,83	0,1189	0,6970	2,6240	0,0198	P- alkalitet (mg CaCO ₃ ·l ⁻¹)	0
17.	17-19	18	0,0042	28	1241	165	7,52	630	4,88	0,1176	0,6930	2,6460	0,0205	Ukupni alkalitet (mg CaCO ₃ ·l ⁻¹)	3340
18.	19-21	17	0,0041	31	1216	160	7,60	650	4,33	0,1271	0,6560	2,6650	0,0178	Ispitani ostatak Ispitani ostatak	4402
19.	21-23	17	0,0042	32	1187	160	7,42	630	4,82	0,1344	0,6720	2,6460	0,0202	Vid. met. (mg l ⁻¹)	1364
20.	23-01	16	0,0042	29	1253	150	8,35	640	4,78	0,1218	0,6300	2,6880	0,0201	Popeo (mg l ⁻¹)	3038
21.	01-03	17	0,0042	27	1023	150	6,82	630	4,06	0,1134	0,6300	2,6460	0,0171	Ukupne metili i ujla (mg l ⁻¹)	0,19
22.	03-05	17	0,0042	41	878	165	5,32	480	3,76	0,1722	0,6930	2,0160	0,0158	Anionski deter. (mg l ⁻¹)	0,692
23.	05-07	17	0,0056	47	898	150	5,99	610	4,59	0,2632	0,8400	3,4160	0,0257	Hlorid (mg l ⁻¹)	920
24.	07-09	16	0,0056	42	727	160	4,54	380	3,17	0,2352	0,8960	2,1280	0,0178		
Srednja vrijednost			0,0044	33	1 107	159	6,96	599	4,46	0,1489	0,7006	2,6159	0,0195		
T _{max} = 20 °C															
Granice vrijednosti emisije															
Suspendirane materijale (g m ⁻³)	HPK (g m ⁻³)	BPK _s (g m ⁻³)	T _N (g m ⁻³)	TP (g m ⁻³)	Ukupne masti i ulja (g m ⁻³)	Akoksidni deterđenti (g m ⁻³)	Hlorid (g m ⁻³)								
35,0	125	25	15,0	2,0	20	10	250								

Analizom kvaliteta i kvantiteta površinskih i otpadnih voda potrebno je ograničiti unos zagađujućih i opasnih materija u vodu i vodnom dobru i sprječiti i ublažiti uticaj incidentnih zagađenja.

Okvirna vodoprivredna osnova

Bosne i Hercegovine

Prije stupanja na snagu novog Zakona o vodama FBiH (Službene novine FBiH, 70/06), vodoprivredne osnove su bile jedan od glavnih alata za brzo donošenje odluka o izboru generalnih vodoprivrednih koncepta kada se ukaže potreba, vodeći računa o aktualnoj situaciji i svim specifičnim uvjetima i interesima cijeline.

Glavni cilj vodoprivredne osnove bio je da otkrije, registrira i sistematizira vodne resurse i sve mogućnosti korištenja i upotrebe voda, zaštite od voda, te zaštite kvantiteta i kvaliteta voda kako bi zainteresovani mogli preuzimati odgovarajuće aktivnosti kada se ukaže interes. Vodoprivredna osnova trebala je služiti i za eventualno potrebno arbitriranje u procesu upravljanja vodama i na bazi nje radili su se kratkoročni (2-3 godine) i srednjoročni vodoprivredni planovi (4-6 godina). Vodoprivredna osnova podlijegala je povremenom (najčešće 5 godina) preispitivanju i reviziji.

Zadnja vodoprivredna osnova publikovana je 1994.godine.

Javno vodoprivredno preduzeće
"Vodoprivreda Bosne i Hercegovine"
Sarajevo

Zavod za vodoprivredu
Sarajevo

OKVIRNA VODOPRIVREDNA OSNOVA
BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, 1994

Strategija upravljanja vodama Federacije Bosne i Hercegovine 2010.-2022.

Politika upravljanja vodama u Federaciji Bosne i Hercegovine određuje se osnovnim strateškim dokumentom - Strategijom upravljanja vodama koja je u FBiH donešena za period 2010. - 2022. (usvojena od strane Doma naroda Parlamenta FBiH 20.12.2011. godine). Strategija upravljanja vodom je dokument na temelju kojeg će se provoditi reforme sektora voda kako bi se dostigli evropski standardi u upravljanju vodama, pa stoga čini osnovnu podlogu za postupne izmjene i dopune Zakona o vodama i pri-padajućih podzakonskih akata.

Strategija upravljanja vodama Federacije Bosne i Hercegovine je dio Strategije zaštite okoliša i njen sadržaj definisan je Zakonom o vodama FBiH (Službene novine FBiH, 70/06).

Strategija upravljanja vodama Federacije Bosne i Hercegovine definisala je ciljeve, mјere, odgovorne institucije za provođenje mјera, planirane rokove za realizaciju mјera, parametre za ocjenu uspjehnosti provođenja mјera te potrebna ulaganja po oblastima djelovanja sektora voda: korištenje voda, zaštita voda i zaštita od voda, te pravni i ekonomski okvir djelovanja i osnaženje institucionalnog okvira upravljanja vodama.

Ukupna suma sredstava potrebnih za ostvarenje zacrtanih ciljeva upravljanja vodama za planski period Strategije od 12 godina iznosi 2.760.695.000 KM.

STRATEGIJA UPRAVLJANJA VODAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 2010. – 2022.

Akcioni plan za zaštitu od poplava i upravljanje vodama u BiH za period 2014-2017.

Nakon katastrofalnih poplava koje su polovinom mjeseca maja 2014. godine pogodile vodno područje rijeke Save u Bosni i Hercegovini, kao i nezabilježenih materijalnih šteta koje su tom prilikom nastale, u Briselu je održana donatorska konferencija pod motom "Rebuilding Together", za BiH i Srbiju na kojoj su obezbjeđena značajna finansijska sredstva u cilju oporavka i sanacije nastalih šteta. Kao predušlov za operativnost prikupljenih sredstva pred Bosnu i Hercegovinu je od strane međunarodne zajednice postavljen zadatak izrade Akcioneog plana zaštite od poplava i upravljanja vodama u BiH za period 2014-2017. Ovim dokumentom, koji je donesen na nivou BiH, definisano je 6 mјera i niz aktivnosti (strukturnih i nestrukturnih) u cilju njegove realizacije. Provedbom mјera i aktivnosti iz Akcioneog plana osigurava se unapređenje zaštite od poplava na usklađen i koordiniran način unutar BiH i na regionalnoj osnovi. Ovaj Akcioni predviđao mјere i aktivnosti te sredstava potrebna za njihovu realizaciju, a istim je predviđena pojačana koordinacija organa u okviru BiH po pitanjima zaštite od poplava. Ukupno procjenjena sredstva za realizaciju Akcioneog plana iznose 592,7 miliona KM. Akcioni plan je usvojen od strane Vijeća Ministara BiH na 119. Sjednici održanoj dana 21.01.2015. godine.

"Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo kao nadležna institucija za upravljanje vodama na vodnom području rijeke Save u FBiH poduzela je čitav niz aktivnosti u cilju implementacije Akcioneog plana, od kojih se izdvajaju samo neke: sanacija zaštitnih vodnih objekata u vlasništvu FBiH, implementacija EU Direktive o poplavama, izrada tehničke dokumentacije i izgradnja novih objekata u područjima koja nemaju zaštitu od poplava, te uspostava prognoznog modela za poplave.

**BOSNA I HERCEGOVINA
SAVJET MINISTARA**

**AKCIJONI PLAN ZA ZAŠTITU OD POPLAVA I
UPRAVLJANJE RIJEKAMA U BIH 2014-2017**

Sarajevo, novembar 2014. godine

Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne I Hercegovine (2016-2021)

U skladu sa članovima 25. i 156. Zakona o vodama FBiH (Službene novine FBiH, 70/06), u cilju provođenja Strategije upravljanja vodama FBiH (SUV FBiH), Agencija za vodno područje Save Sarajevo (AVP Sava) priprema Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH.

Sadržaj Planova upravljanja propisan je članovima 25. i 26. Zakona o vodama FBiH (Službene novine FBiH, 70/06) i aneksom 7. Okvirne direktive o vodama EU.

Plan upravljanja vodama u FBiH pripremljen je u okviru projekta "Jačanje kapaciteta u sektoru voda u BiH" (Program IPA 2011).

Plan upravljanja vodama predstavlja ključni dokument za donosioce odluka (decision makers) i druge zainteresovane sudionike (stakeholders) u procesu donošenja odluka o načinu korištenja, zaštiti i smanjenju zagađenja vodnih resursa unutar određenog vodnog područja (river basin district). Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u FBiH prvenstveno je fokusiran na set "značajnih pitanja upravljanja vodama" sa ciljem da se kroz izradu programa mjera omogući dostizanje ciljeva zaštite okoliša, definiranih u Okvirnoj direktivi o vodama Evropske Unije (2000/60/EC) (EU ODV), kako za površinske tako i za podzemne vode.

Za slivno područje rijeke Save u FBiH identificirana su sljedeća "značajna pitanja":

- zagađenje površinskih voda organskim supstancama;
- zagađenje površinskih voda nutrijentima;
- zagađenje površinskih voda opasnim materijama;
- hidromorfološke promjene vodnih tijela površinskih voda;
- promjene kvaliteta podzemnih voda, posebno zbog zagađenja izdani od strane nitrata i pesticida;
- izmjene količine podzemnih voda, posebno zbog zahvatanja podzemnih voda u količinama koje se ne mogu adekvatno nadopuniti prirodnim prihranjivanjem;
- nedovoljan povrat troškova vodnih usluga.

Inicijalna lista "značajnih pitanja" uključivala je 12 pitanja. Međutim, naknadnim analizama se ispostavilo da zbog nedostatka adekvatnih ulaznih podataka 5 pitanja nije bilo moguće adekvatno obraditi te su ista definirana kao "potencijalno značajna pitanja" kako slijedi:

1. Jačanje vertikalne i horizontalne međusektorske koordinacije
2. Neregulisano odlaganje krutog i rudarskog otpada
3. Upravljanje potrebama za vodom
4. Kvalitativni i kvantitativni aspekti upravljanja transportom riječnog sedimenta
5. Invazivne strane vrste flore i faune.

U skladu sa ODV i ZoV FBiH, opšti okolišni ciljevi zaštite akvatičnog okoliša u slivu rijeke Save u FBiH definisani su na način da se ostvari:

- sprečavanje degradacije postojećeg statusa površinskih i podzemnih vodnih tijela tijela;
- postizanje najmanje dobrog ekološkog i dobrog hemijskog statusa i dobrog ekološkog potencijala za sva površinska vodna tijela;
- postizanje najmanje dobrog kvantitativnog i hemijskog statusa za sva podzemna vodna tijela;
- uvažavanje posebnih zahtjeva za zaštićena područja;
- osiguranje održivog upravljanja vodama.

U skladu sa članovima 51. i 52. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 33/03) i članovima 14. i 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 38/09) za Plan upravljanja vodama izrađena je Studija strateške procjene utjecaja na okoliš. Na bazi rezultata ove Studije zaključeno je da provođenje Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u FBiH za period 2016–2021. godine i predloženi Program mjera imaju izuzetno pozitivan utjecaj na okoliš te da će doprinijeti postizanju ciljeva upravljanja vodama za sliv rijeke Save u FBiH i ciljevima očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže.

Međunarodna saradnja

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission)

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission) formirana na osnovu Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save, koji su potpisale zemlje (Republika Slovenija, Republika Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Državna zajednica Srbije i Crne Gore) u Kranjskoj Gori 03.12.2002.godine, nakon uspješno okončanih pregovora vođenih pod pokroviteljstvom Pakta o stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Sporazum je stupio na snagu 29.12.2004. godine.

Savska komisija (ISRBC) je zajedničko tijelo s međunarodnom pravnom sposobnošću potrebnom za obavljanje njenih funkcija, odnosno implementaciju Okvirnog sporazuma, te zbog realizacije zajednički dogovorenih ciljeva: uspostavljanja međunarodnog režima plovidbe rijekom Savom i njenim plovnim pritokama, uspostavljanja održivog upravljanja vodama i preduzimanje mjera za sprječavanje ili ograničavanje od opasnosti, kao i uklanjanje štetnih posljedica nastalih zbog poplava, leda, suša i nesreća koje uključuju materije opasne za vode.

Sjedište Savske komisije je u Zagrebu, Republika Hrvatska.

Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR)

Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR) je transnacionalno tijelo, osnovano za provedbu Konvencije o saradnji na zaštiti i održivom korištenju rijeke Dunav (Konvencija o zaštiti rijeke Dunav), koja je potpisana u Sofiji 1994. godine. ICPDR formalno čine Delegacije svih zemalja (14 zemalja podunavlja) potpisnica Konvencije o zaštiti rijeke Dunav.

BIH je potpisala i ratificovala Konvenciju o zaštiti Dunava u decembru 2004. godine.

Ciljevi Konvencije su usmjereni ka obezbjedenju održivog korištenja i pravičnog upravljanja vodnim resursima u slivu, uključujući mjere za održanje ekosistema, poboljšanje i racionalnu upotrebu površinskih i podzemnih voda u slivu.

Promoviranjem i koordiniranjem održivog i ravnomjernog upravljanja vodama, uključujući zaštitu, unapređenje i racionalno korišćenje voda za potrebe zemalja i stanovništva Dunavskog sliva, ICPDR realizuje svoju misiju usvajanjem preporuka za poboljšanje kvaliteta voda, razvojem mehanizama za kontrolu poplava i akcidenata, dogovaranjem standarda u oblasti emisija kao i obezbjedenje da dogovoreno nađe odraz u nacionalnom zakonodavstvu i njegovoj primjeni, ali i u politikama upravljanja vodama zemalja Dunavskog sliva.

Sjedište Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav je u Beču, Republika Austrija.

Upozlenici Agencije za vodno područje rijeke Save su članovi najvećeg broja radnih grupa i aktivni učesnici u radu Savske i Dunavske komisije ispred Bosne i Hercegovine, a sve u cilju ispunjavanja preuzetih obaveza po potpisanim konvencijama i ugovorima Bosne i Hercegovine.

Laboratorija za vode

Prema ZoV FBiH, agencije za vodu su dužne da:

- organizuju monitoring površinskih voda;
- pripremaju izvještaj o stanju voda;
- predlažu potrebne mjere vezane za razvoj monitoring sistema.

Zbog potreba organiziranog ispitivanja svih vodnih resursa na području Federacije Bosne i Hercegovine u slivu rijeke Save J.P. za „Vodno područje slivova rijeke Save“, a po zahtjevu Federalnog ministarstva

poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, je u 2005. godini pristupilo obnovi svoje laboratorije, koja je do 1992. godine radila u krugu sarajevskog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Butilama. Pripremanje Laboratorije za samostalan rad je vršeno postepeno. Od 2007. Laboratorija za vode J.P. za „Vodno područje slivova rijeke Save“ je u potpunosti preuzeila ispitivanje kvaliteta površinskih voda na području za koje je nadležna.

Laboratorija za vode kao sastavna jedinica AVP Sava uspostavljena je za ispitivanja površinskih, podzemnih i otpadnih voda.

Zadaci Laboratorije za vode su:

1. Da obavlja sve poslove iz članova 6. i 7. Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaj i način davanja ovlasti (Sl.novine FBiH, 14/10),
2. Da izvodi ili organizuje analize svih vrsta ispitivanja i ocjenjivanja voda,
3. Da prati kvalitet površinskih i podzemnih voda (monitoring) na svim lokalnim, državnim i međudržavnim vodotocima u skladu s važećim propisima i bilateralnim dogovorima i ugovorima, obrađuje i daje tumačenje rezultata analitičkih ispitivanja uključujući i ona u okviru međunarodne saradnje,
4. Da priprema jednom godišnje izvještaj o stanju kvaliteta voda,
5. Da sudjeluje u radu komisija za zaštitu kvaliteta voda,
6. Da sudjeluje u davanju prijedloga, tumačenja i pripremi propisa koji se odnose na zaštitu kvaliteta vode,
7. Da sudjeluje u aktivnostima vezanim za intervencije u slučaju incidentnih zagađenja,
8. Da vrši kontrolna ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda pojedinih zagađivača direktnim mjerjenjem izraženog preko EBS-a

Ovlaštenja:

Laboratorija za vode Agencije za vodno područje rijeke Save je ovlaštena Laboratorija rješenjem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva br. UP-I-07-25/1-676/14 od 13.06.2014. godine je ovlaštena da može vršiti ispitivanja:

- sastava i kvaliteta površinskih voda,
- sastava i kvaliteta otpadnih voda iz sistema javne odvodnje,
- tehnoloških voda i procjednih voda deponija,
- sastava i kvaliteta sedimenta u površinskim vodama,

- bioloških i mikrobioloških karakteristika površinskih voda,
- ekotoksikoloških svojstava otpadnih voda iz sistema javne odvodnje i tehnoloških otpadnih voda, ekotoksikoloških svojstava hemijskih materija i njihovih smjesa koji nakon upotrebe do- spjevaju u vode.

24

Laboratorija Agencije shodno Rješenju Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva br. UP-I-07-25/1-1209/15 ZR. od 31.08.2015. godine ovlaštena da može vršiti kontrolna ispitivanja tereta zagadenja otpadnih voda pojedinih zagađivača direktnim mjerjenjem.

Paralelno sa redovnim poslovima u Agenciji za vodno područje rijeke Save - Sektor laboratorijska za vode razvijao je i sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2006. Tako je 30.12.2014. godine Agencija za vodno područje rijeke Save - Sektor laboratorijska za vode dobio akreditaciju za usklađenost sa zahtjevima BAS EN ISO/IEC 17025:2006 od strane Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (BATA) koji je izdao certifikat o akreditaciji broj LI-91-01 2014-12-30 za područje fizičko-hemijska, biološka ispitivanja vode i uzorkovanje vode.

Na ovaj način je omogućeno da rezultati koje daje Agencija za vodno područje rijeke Save - Sektor laboratorijska za vode budu priznati svugdje u svijetu bez naknadnog preispitivanja, što je od ogromnog strateškog značaja u konačnici i za samu državu BiH jer podaci AVP Sava, odnosno rezultati monitoringa/ analiza fizičko-hemijskih, hemijskih i bioloških parametara kvaliteta voda Sektora Laboratorijska za vode AVP Sava se koriste na nacionalnom i međunarodnom nivou za pripremu pojedinih projekata, izvještaja, planova upravljanja (Dunav i Sava). Podaci se uredno dostavljaju i međunarodnim komisijama (Savska, ICPDR).

25

Laboratorija raspolaže sa naprednom opremom za uzorkovanje i terenska mjerena, kao i opremom za laboratorijske analize uzoraka vode. Mjerna oprema podliježe stalnim provjerama i kalibracijama, prema propisanom programu i planu održavanja.

Laboratorija Agencije za vodno područje rijeke Save je, prema stručnosti i kompetentnosti svog kadra, broju ispitivanih parametara (preko 80 parametara), opremi i laboratorijskim prostorom, najbolja laboratorijska u Bosni i Hercegovini.

Izdavanje vodnih akata

Strategije i politike upravljanja vodama u Federaciji i kantonima/županijama, utvrđene u Zakonu o vodama i plansko-razvojnim dokumentima: plan upravljanja vodama, plan odbrane od poplava, plan zaštite voda od zagađenja itd, obezbeđuje se raznim instrumentima među koje spadaju i vodni akti.

Vodni akti, u smislu zakona su :

- prethodna vodna saglasnost (PVS)
- vodna saglasnost (VS)
- vodna dozvola (VD)

Po svojoj pravnoj prirodi, vodni akti su upravljanja vodama u Federaciji i kantonima/županijama, utvrđene u Zakonu o vodama, Zakon o upravnom postupku i dr., a u cilju osiguranja upravljanja vodama i osiguranja pravičnog pristupa vodi, rješavaju o pravima i obavezama ili pravnim interesima pravnih lica i građana.

Terminski posmatrano vodni akti izdaju se;

- PVS izdaje se prije izrade investiciono-tehničke dokumentacije za aktivnosti i objekte za koje je, prema zakonu o vodama, propisana obaveza pribavljanja vodnih akata, a ista prethodi izdavanju okolinske dozvole, urbanističke saglasnosti i u postupku izdavanja koncesije na vodama i vodnom dobru.
- VS izdaje se nakon izrade investiciono-tehničke dokumentacije u skladu sa uslovima iz PVS a prije pristupanja izgradnji novih ili rekonstrukciji postojećih objekata ili izvođenja određenih radova koji mogu uticati na režim voda i ista prethodi izdavanju dozvole za građenje po propisima o prostornom uređenju.
- VD izdaje se prije odobrenja za upotrebu objekta po propisima o prostornom uređenju. VD potrebna je i u slučajevima ako izdavanju VD nije prethodilo izdavanje VS, a u slučajevima kada je nakon izdavanja vodne dozvole, a zbog promjene u tehnologiji ili iz drugih razloga, naknadno izmjenjen obim i uvjeti korištenja vode, odnosno ispuštanja otpadnih voda u površinske vode potrebna je nova vodna dozvola.

Vodni akti izdaju se na pisani zahtjev investitora, odnosno korisnika, organa nadležnog za izdavanje urbanističke saglasnosti prema propisima o prostornom uređenju, organa nadležnog za izdavanje okolinske dozvole ili organa nadležnog za pokretanje postupka za dodjelu koncesija na vodama i vodnom dobru prema propisima o koncesijama.

Uz zahtjev za izdavanje vodnog akta dostavljaju se potrebni podaci o lokalitetu, vrsti i obimu aktivnosti koja se namjerava provesti, tehnička dokumentacija kojom se obrađuje konkretna aktivnost i drugi akti propisani provedbenim propisima donesenim na osnovu Zakona.

Zahtjevi za izdavanje vodnih akata se rješavaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama i odredbama provedbenih propisa donešenih na osnovu zakona uz subsidijarnu primjenu Zakona o upravnom postupku.

Postupak i način dodjele prava za vađenje materijala iz vodotoka, postupak i način odabira izvođača radova za vađenje materijala iz vodotoka, obaveze izvođača radova, način kontrole vađenja materijala, inspekcijski nadzor i kontrola evidencije vađenja materijala iz vodotoka propisan je u *Uredbi o načinu dodjele prava za vađenje materijala iz vodotoka*, a način izdavanja vodnih akata, uključivanje javnosti u postupak koji prethodi izdavanju PVS, kao i druga pitanja od značaja za postupak donošenja i izdavanja vodnih akata propisan je u *Pravilniku o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata*.

Vodni akti kojima se regulira korištenje prekograničnih voda ili ispuštanje otpadnih voda u prekogranične vode izdaju se u skladu sa procedurama utvrđenim međunarodnim ugovorima ili konvencijama.

Nadzor nad zakonitošću vodnih akata koje donose agencije za vode, kao i kantonalni, gradski i općinski organi uprave nadležni za vode rješavajući u upravnim stvarima o pravima i obavezama fizičkih i pravnih lica vrši Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

U okviru Agencije, a za potrebe izdavanja vodnih akata, u skladu sa Zakonom o vodama uspostavljena je posebna organizaciona jedinica - sektor za izdavanje vodnih akata.

Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo, godišnje zaprimi cca 800 zahtjeva za izdavanje vodnih akata (PVS, VS i VD).

Najveći broj zahtjeva odnosi se na aktivnost ispuštanja tehnoloških otpadnih voda u površinske vode, a potom za izgradnju saobraćajnica, mostova, izgradnju i uređenje deponija otpada, uređenje vodotoka, vađenje materijala iz vodotoka, zahvatanje vode u svim privrednim granama i djelatnostima, izgradnju objekata za iskorištanje hidroenergije, izgradnju objekata za zaštitu od poplava i dr.

U sektoru za izdavanje vodnih akata (sektor-40) zaposleno je sedam uposlenika od kojih je pet angažovano kao voditelji upravnog postupaka. Za vođenja upravnog postupka i donošenja prijedloga rješenja, a zbog velikog broja zahtjeva, angažuju se i uposlenici AVP Sava iz ureda u Zenici, Biihaću i Jajcu što doprinosi efikasnijem i ekonomičnjem rješavanju podnesenih zahtjeva.

FINANSIRANJE AGENCIJE ZA VODNO PODRUČJE RIJEKE SAVE, SARAJEVO

Vodne naknade predstavljaju osnovni vlasiti izvor prihoda sektora voda Federacije BiH. Način obračunavnja i plaćanja vodnih naknada uređen je slijedećim propisima:

- Zakonom o vodama („Službene Novine Federacije BiH“ broj: 70/06),
- Odlukom o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/07 i 10/14),
- Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj: 97/07, 46/09, 79/11 i 88/12),

Vrste vodnih naknada:

- Opća vodna naknada i
- Posebne vodne naknade

Opća vodna naknada

Opću vodnu naknadu plaćaju sva pravna i fizička lica registrirana za obavljanje djelatnosti u visini od 0,5% neto plaće zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno i određeno vrijeme zajedno sa isplatom plaća.

Opća vodna naknada plaće se i na neto primanja po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada. Plaćanje opće vodne naknade vrši se zajedno sa isplatom primanja koja se isplaćuju u visini od 0,5% primanja koje se isplaćuje (ugovor o djelu, ugovor po osnovu obavljanja povremenih ili privremenih poslova, komisije, upravni i nadzorni odbori i dr.).

Posebne vodne naknade (PVN) su:

- **PVN za korištenje površinskih i podzemnih voda** koja obuhvata zahvatnje vode za: javno vodosnabdijevanje, flaširanje vode, navodnjavanje, uzgoj ribe u ribnjacima, industrijske procese i druge namjene. Osnovica za plaćanje je m^3 zahvaćene vode. Visina vodne naknade iznosi $0,01 \text{ KM}/m^3$ za javno vodosnabdijevanje, $2,00 \text{ KM}/m^3$ za flaširanje, $0,002 \text{ KM}/m^3$ za navodnjavanje i industrijske procese $0,03 \text{ KM}/m^3$.
- **PVN za korištenje vode za proizvodnju električne energije hidroenergijom** obračunava se po kWh proizvedene električne energije u visini od $0,001 \text{ KM}/\text{kWh}$

- **PVN za zaštitu voda** plaćaju zagadživači voda. Obračunava se i plaća na osnovu količine zagađenja izraženog preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS). Jedan ekvivalentni stanovnik (ES) iznosi $2,00 \text{ KM}$.

- **PVN za vađenje materijala iz vodotoka.** Osnovica za obračunavanje i plaćanje predstavlja m^3 izvađenog materijala iz vodotoka u visini od $1,50 \text{ KM}/m^3$.

Vodne naknade se uplaćuju na račun javnih prihoda kantona i sa tog računa se raspodjeljuju korisnicima u skladu sa članom 177. Zakona o vodama:

- a) budžetima kantona 45%,
- b) nadležnoj agenciji za vode 40%, i
- c) Fondu za okoliš Federacije BiH 15%

Ukupno na području Federacije BiH godišnje od vodnih naknada prikupi se do $44.000.000,00 \text{ KM}$. Na području nadležnosti „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo godišnje se prikupi do $35.000.000,00 \text{ KM}$ (sa područja 7 kantona), a na području nadležnosti Agencije za vodno područje Jadranskog mora, Mostar oko $9.000.000,00 \text{ KM}$ (tri kantona).

U toku 2013. godine Agencija je ostvarila prihode u iznosu od $13.691.837,96 \text{ KM}$ po osnovu vodnih naknada i $564.215,09 \text{ KM}$ iz drugih izvora ($270.00,00$ namjenskih sredstava Budžeta Federacije BiH, i dr.) što ukupno iznosi $14.256.053,05 \text{ KM}$. Tabela u nastvku je iz Izvještaja o poslovanju Agencije za 2013. godinu.

Red. broj	IZVORI SREDSTAVA	PLAN ZA 2013. GODINU	OSTVARENJE 2012.GODINE	OSTVARENJE 2013. GODINE	% (5/3)
1	2	3	4	5	6
1.	OPĆA VODNA NAKNADA (722529)	5.000.000,00	4.915.237,67	4.862.915,03	97,26
2.	POSEBNE VODNE NAKNADE	8.880.000,00	8.938.026,00	8.828.922,93	99,42
2.1	PVN za korištenje površinskih i podzemnih voda (722523,722524, 722525)	1.800.000,00	1.812.206,38	1.799.717,33	99,98
2.2.	PVN za korištenje voda za proizvodnju električne energije u hidroelektranama (722526)	220.000,00	159.399,25	208.635,36	94,83
2.3.	PVN za zaštitu voda od vlasnika transportnih sredstava koja za pogon koriste naftu i naftne derivate (722521)	3.650.000,00	3.656.115,99	3.777.110,17	103,48
2.4.	PVN za zaštitu voda za ispuštanje otpadnih voda, uzgoj ribe, proizvodnju ili uvoz vještačkog đubriva i hemikalija za zaštitu bilja (722522)	3.200.000,00	3.243.930,02	3.041.241,16	95,04
2.5.	PVN za vadenje materijala iz vodotoka (722527)	10.000,00	16.912,38	1.512,25	15,12
2.6.	Naplaćene PVN iz prethodnih godina (777776)	0,00	49.461,98	706,66	-
3.	OSTALI IZVORI PRIHODA	120.000,00	157.770,56	294.215,09	245,18
4.	PRENESENNA NAMJENSKA SREDSTVA BUDŽETA FEDERACIJE BiH	286.885,65	286.885,71	270.000,00	94,11
	UKUPNO OSTVARENI PRIHODI (1+2+3+4):	14.286.885,65	14.297.919,94	14.256.053,05	99,78

Ostala sredstva vodnih naknada pripadaju kantonalnim budžetima u visini od 45 %, a to je u 2013. godini iznosilo 15.403.317,75 KM i 15% Federalom fondu za okoliš što iznosi 5.134.439,25 KM.

- U 2013. godini:

Agencije 40% = 13.691.837,96 KM
Budžeti kantona 45% = 15.403.317,75 KM
Fond okoliša 15% = 5.134.439,25 KM
Ukupno: 34.229.594,96 KM

Raspodjela za područje Federacije BiH:

- Agencije za vodna područja 40%----- 17.600.000,00 KM
- Kantonalni budžeti 45% ----- 19.800.000,00 KM
- Federalni fond za okoliš 15% ----- 6.600.000,00 KM
Ukupno: 44.000.000,00 KM

U cilju unapređenja kvaliteta površinskih voda Agencija pruža tehničku pomoć komunalnim preduzećima kod provođenja javne nabave za projektovanje i izgradnju postrojenja za tretman gradskih otpadnih voda, kao i izgradnju objekata koji se finansiraju vlastitim učešćem i međunarodnim kreditima i grantovima (WB, EIB, EBRD, KfW,...).

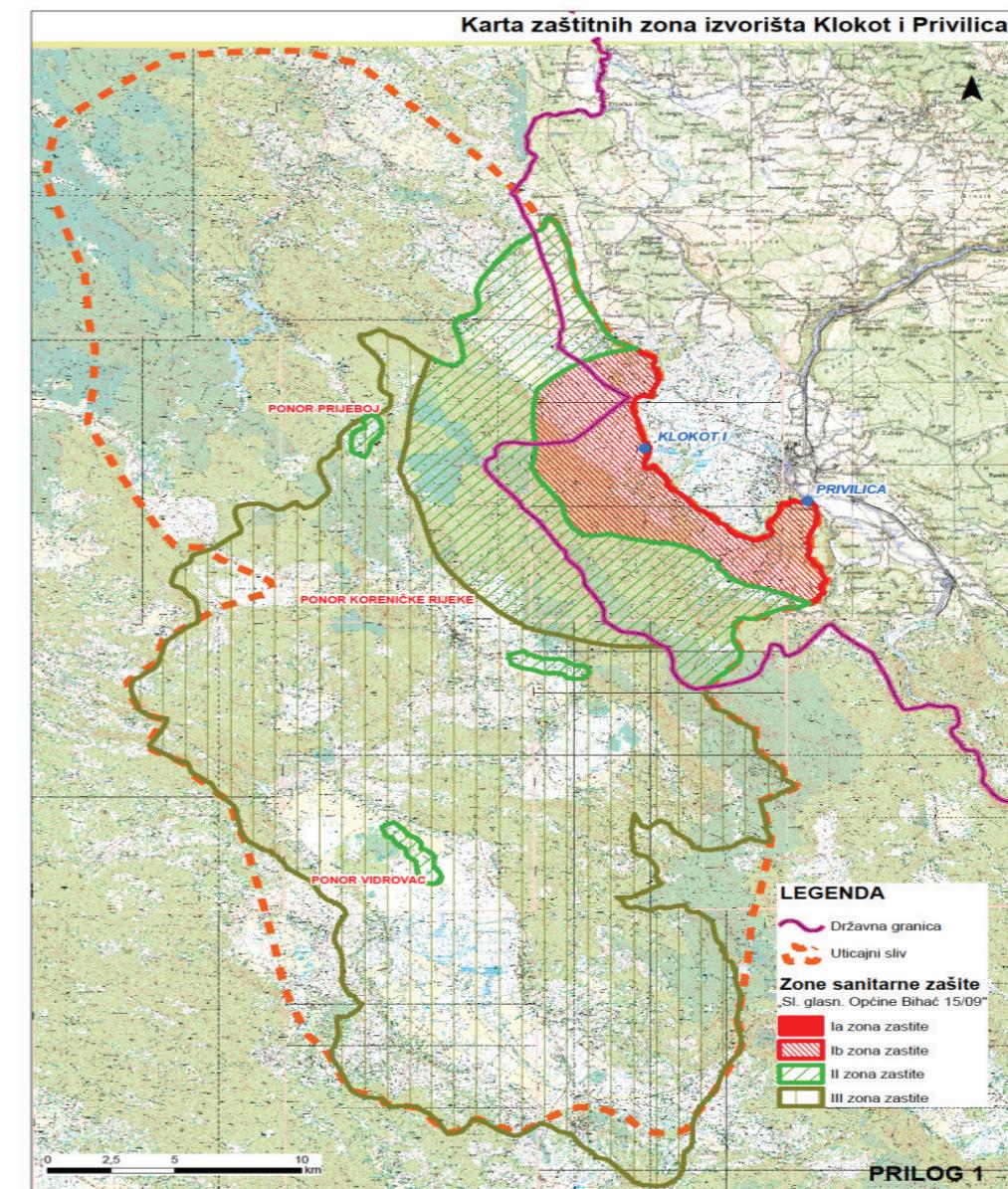
Prema ZOV-u snabdijevanje pitkom vodom ima prvenstvo nad ostalim vidovima korištenja voda. Da bi se obezbijedile trenutne potrebe i kvalitet voda, kao i buduće potrebe za vodom, postavlja se zadatak očuvanja, zaštite i rezervacije izvorišta. U ovom segmentu, Agencija učestvuje u izradi Elaborata sanitарне zaštite izvorišta, koji treba da su uskladeni sa aktuelnim Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitарне zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva.

Međunarodna komisija za vodoprivrednu saradnju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske inicirala je uspostavu zona sanitарне zaštite izvorišta Klokot kroz implementaciju projekta „Izrada Studije uspostave zaštitnih zona izvorišta Klokot (Bihać) presječenih međudržavnom granicom. Za nosioca implementacije ovog projekta zadužena je Agencija. Projekat se finansira iz sredstava WBIF u iznosu

750.000,00 eura. Ova „prekogranična“ Studija ispitat će zakonske, tehničke, administrativne, infrastrukturne i finansijske instrumente za buduće zaštitne mjere izvorišta Klokot, na teritoriji dvije države. Studija će kroz Elaborat zaštite i idejna rješenja infrastrukturnih zaštitnih objekata dati osnovu za implementaciju istih na nacionalnom i regionalnom nivou.

32

33

ZAŠTITNI VODNI OBJEKTI U VLASNIŠTVU FEDERACIJE BiH UZ RIJEKU SAVU

Objekti u vlasništvu Federacije BiH koji služe za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu nalaze se na teritoriji Posavskog kantona i osnovni su objekti dva odvojena sistema za odbranu od poplava i to za područje Odžačke Posavine i područje Srednje Posavine. Objekti u vlasništvu Federacije BiH, kao osnovni objekti za dva sistema odbrane od poplava područja, sastoje se načelno od slijedećih objekata:

- nasipi uz vodotoke sa pratećim objektima prelaznih rampi, ustava, obalouvrda i parapetnih zidova,
- objekata pumpnih stanica sa pratećim objektima glavnog dovodnog kanala i odvodnog kanala,
- obodnih kanala za prikupljanje brdskih voda i
- objekata Centra za odbranu od poplava i čuvarskih kuća.

Odlukom Vlade Federacije BiH broj: 274/2001 od 14.06.2001. godine zaštitni vodni objekti u vlasništvu Federacije BiH koji služe za zaštitu od voda ljudi i imovine na području općina Odžak, Domaljevac-Šamac, Orašje i Gradačac preneseni su na korištenje i upravljanje Javnom preduzeću za "Vodno područje slivova rijeke Save". AVP Sava je odredbama Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06) definisana kao pravni sljednik navedenog javnog preduzeća.

Zaštitni vodni objekti na ovom poplavnom području Odžačka Posavina:

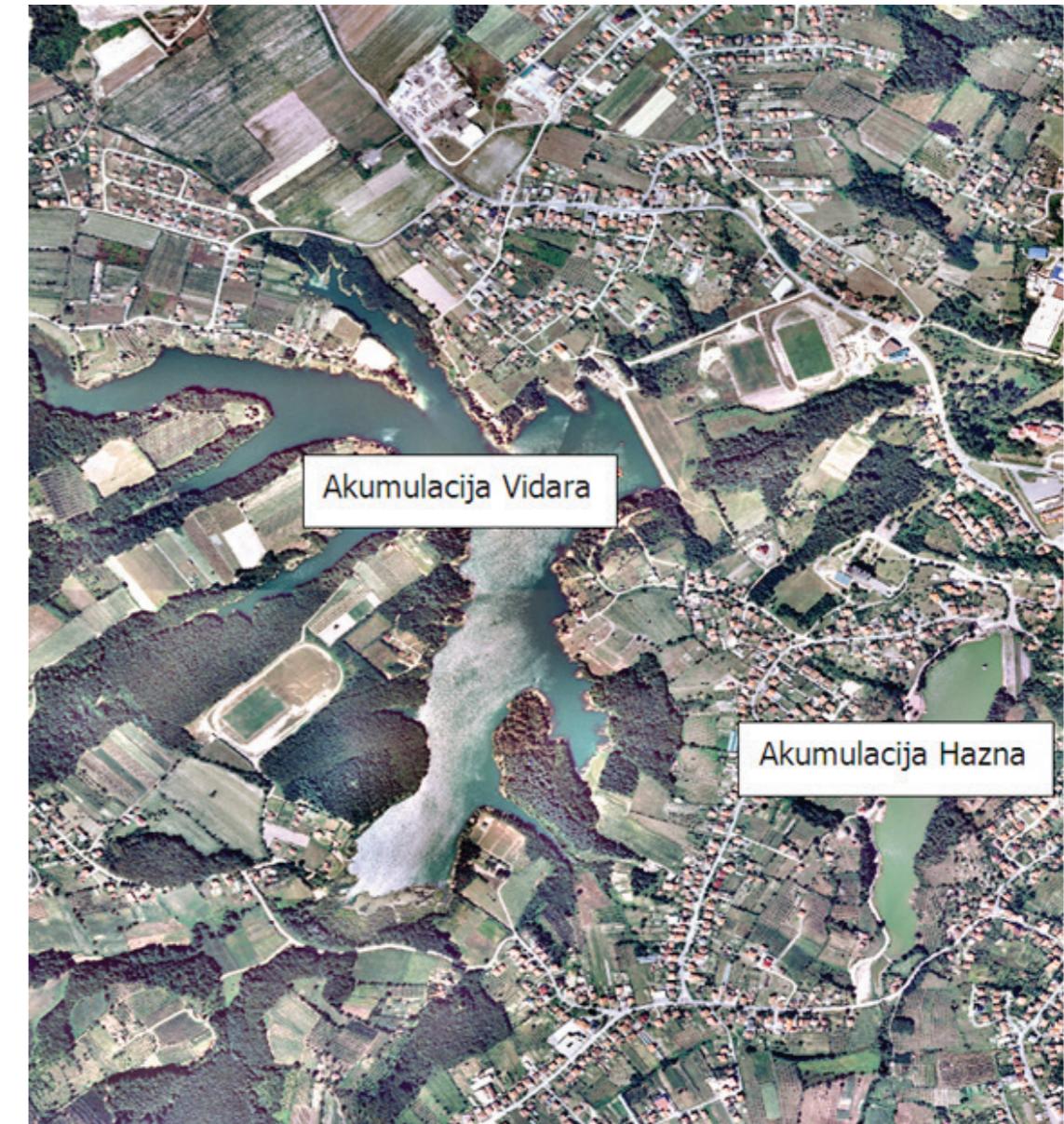
1. Nasipi:	- Odbrambeni nasip uz rijeku Savu, dionica Prud-Kadar
	- Odbrambeni nasip uz rijeku Bosnu, dionica Prud-Neteka
2. Crne stanice:	- CS "Svilaj"
	- CS "Zorice I"
	- CS "Zorice II"
3. Obodni kanali:	- Obodni kanal "Svilaj-Potočani"
	- Obodni kanal "Bosna-Bukovica"
	- Donji obodni kanal
	- Gornji obodni kanal
4. Čuvarske kuće:	- ČK "Svilaj"
	- ČK "Novi Grad"
	- ČK "Zorice"
5. Centar odbrane od poplava:	- COP "Prud"
6. Obalouvrde:	- Obalouvrda na r. Bosni - Mera-fazanerija
	- Obalouvrda na r. Bosni - Neteka
	- Obalouvrda na r. Bosni - Prud

Zaštitni vodni objekti na ovom poplavnom području Srednja Posavina:

1. Nasipi:	- Odbrambeni nasip uz rijeku Savu, dionica Vidovice-Šamac
2. Crpne stanice:	- CS "Tolisa"
3. Čuvarske kuće:	- ČK "Vidovice" - ČK "Grebnice" - ČK "Kopanice" - ČK "Tolisa"
4. Centar odbrane od poplava:	- COP "Orašje"
5. Obaloutvrde:	- Obaloutvrda na r. Savi - Vidovice - Obaloutvrda na r. Savi - Orašje - Obaloutvrda na r. Savi - Domaljevac - Obaloutvrda na r. Savi - Grebnice
6. Nasute brane:	- Hazna u Gradačcu - Vidara u Gradačcu

36

37

VODOTOCI I KATEGORIJE

Članom 5. Zakona o vodama površinske vode se, prema značaju kojeg imaju za upravljanje vodama, razvrstavaju u vode I kategorije i vode II kategorije. "Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo upravlja površinskim vodama I kategorije kao i zemljinišnim česticama koje pripadaju javno vodnom dobru uz ove vode na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH.

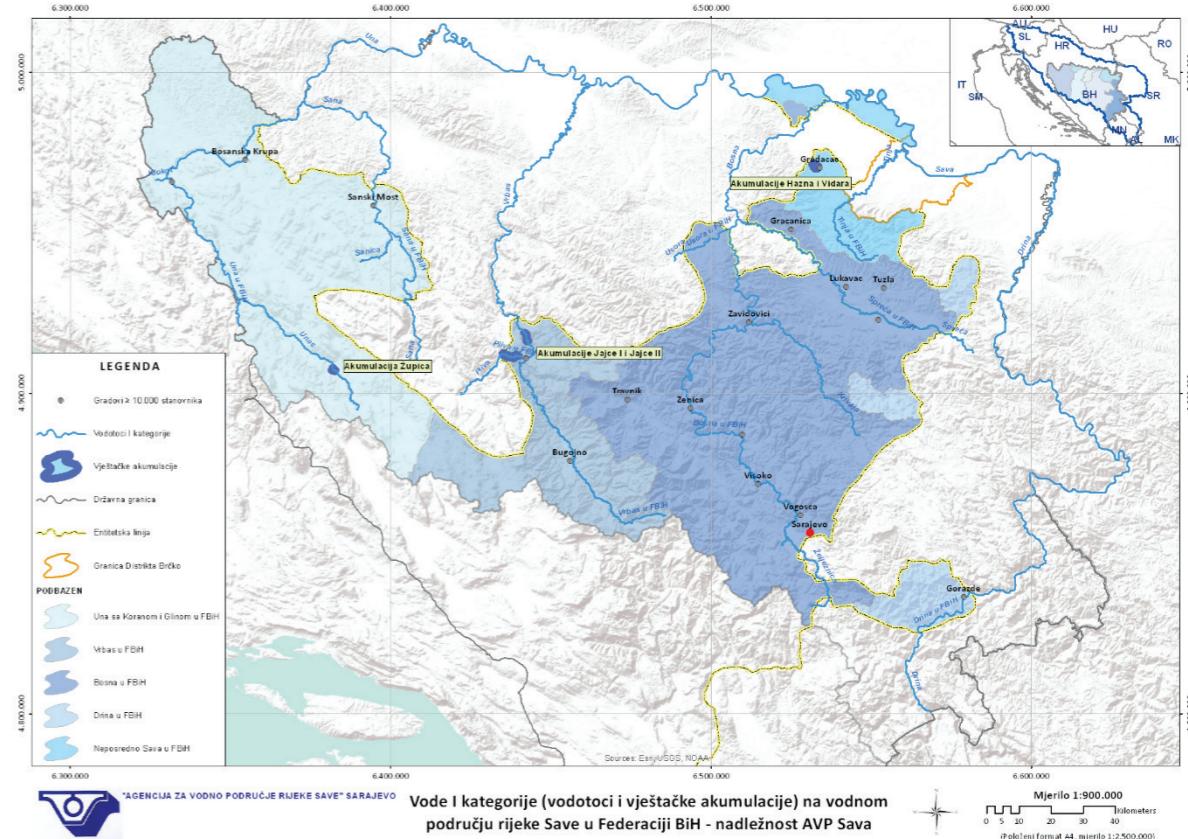
Vode I kategorije na Vodnom području Save su:

Vodotoci

1. Sava
2. Una
3. Unac
4. Sana
5. Vrbas
6. Pliva
7. Bosna
8. Krivaja
9. Usora
10. Spreča (nizvodno od ušća Jale)
11. Željeznica
12. Tinja
13. Drina
14. Sanica
15. Klokoč

Vještačke akumulacije

1. Hazna
2. Vidara
3. Jajce I
4. Jajce II
5. Župica

POPLAVE 2014.

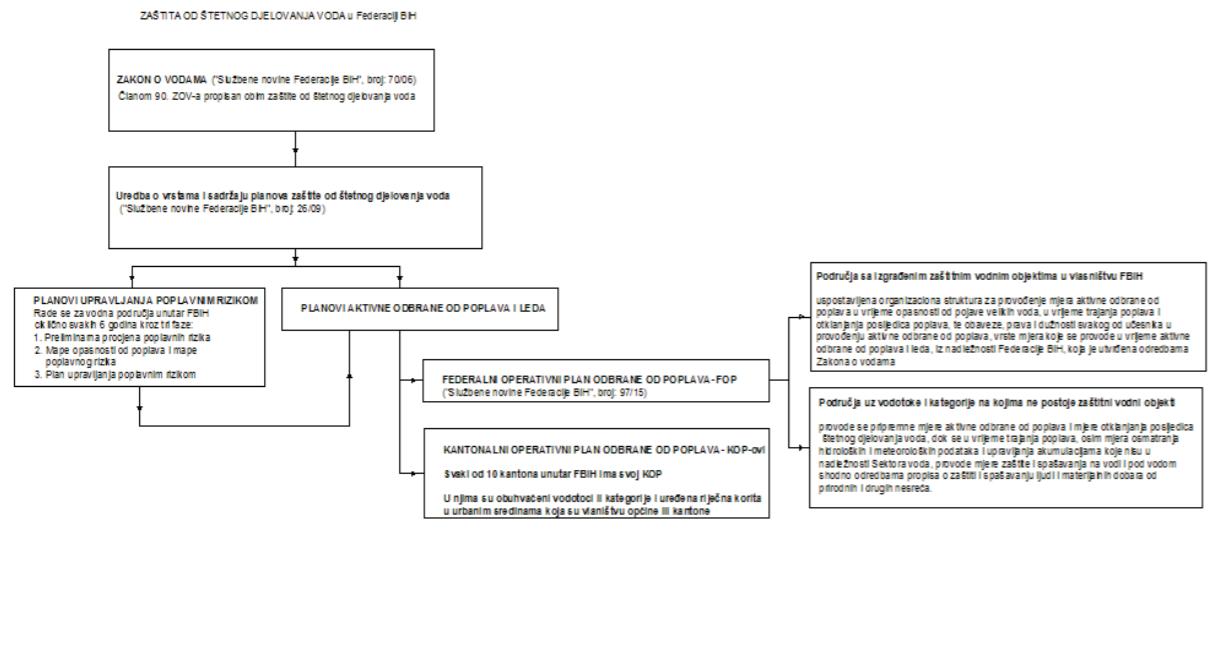
Poplavni događaj katastrofalnih razmjera koji je zadesio vodno područje rijeke Save u FBiH u maju 2014. godine prevazilazi sve do sada zabilježene poplavne događaje. Bez obzira što su se provodile sve aktivne mjere odbrane od poplava previđene FOP-om došlo je do prelijevanja nasipa i njihovog pucanja u naselju Prud i Kopanice u Posavskom kantonu što je uzrokovalo plavljenje branjenih površina, a također i plavljenje priobalnih područja uz većinu ostalih vodotoka na vodnom području rijeke Save. Razmjere poplavnog događaja z 2014. godine kao i sve aktivnosti koje je tom prilikom poduzela Agencija opisane su u Izvještaju o poplavama i provedenim aktivnostima na odbrani od poplava na vodnom području rijeke Save u 2014. godini koji je usvojila Vlada Federacije BiH.

Direktne štete uzrokovane majskim poplavama na zaštitnim vodnim objektima u vlasništvu FBiH procjenjene su na iznos 1.439.000,00 KM, dok su direktnе štete na vodotocima I kategorije procjenjene na iznos od 12.423.000,00 KM, a direktne štete na vodotocima II kategorije procjenjene na iznos od 42.278.654,50 KM. Na ukupnom vodnom području rijeke Save u FBiH prema RNA izvještaju pripremljenom za potrebe održavanja donatorske konferencije u Briselu ukupne štete u Federaciji BiH procijenjene su u iznosu cca 2 milijarde KM.

Kao preduslov za operativnost sredstva prikupljenih na donatorskoj konferenciji pred Bosnu i Hercegovinu je od strane međunarodne zajednice postavljen zadatak izrade Akcionog plana zaštite od poplava i upravljanja vodama u BiH za period 2014-2017. Ovim dokumentom, koji je donesen na nivou BiH, definisano je 6 mjera i niz aktivnosti (strukturnih i nestrukturnih) u cilju njegove realizacije. Provedbom mjera i aktivnosti iz Akcionog plana osigurava se unapređenje zaštite od poplava na usklađen i koordiniran način unutar BiH i na regionalnoj osnovi. Akcioni plan je usvojen od strane Vijeća Ministara BiH na 119. Sjednici održanoj dana 21.01.2015. godine "Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo kao nadležna institucija za upravljanje vodama na vodnom području rijeke Save u FBiH poduzela je čitav niz aktivnosti u cilju implementacije Akcionog plana.

PROVOĐENJE MJERA ODBRANE OD POPLAVA

Plan harmonizacije sa EU Direktivom o poplavama (od 2009 provode se mjere u cilju realizacije zadataka po Direktivi)

Urađena preliminarna, karte sada u postupku još Plan

Operativni plan definiše subjekte i aktivnosti prije, tokom i nakon poplava.

Za područja sa izgradenim zaštitnim vodnim objektima Agencija vrši...IZ EOP-a prepisati

Za područja gdje ne postoje izgrađeni Agencija vrši IZ EOP-a prepisati

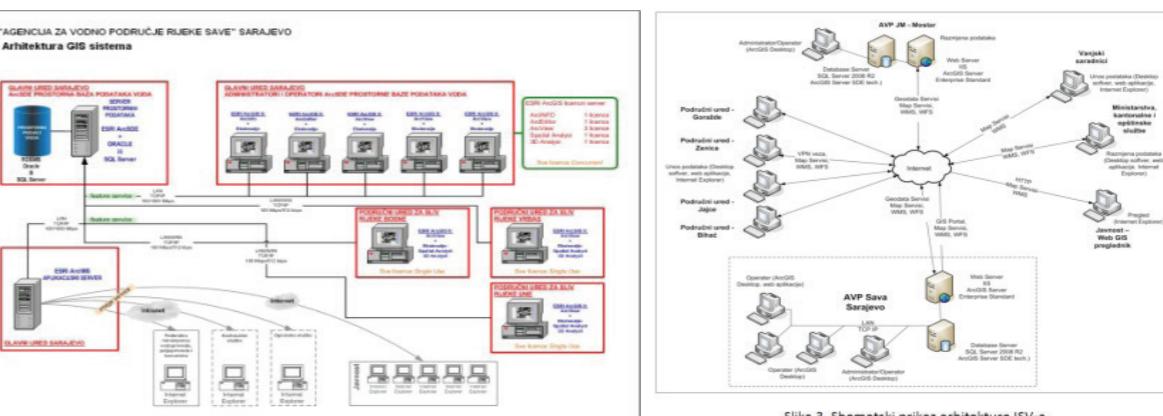
Informacioni sistem voda - AVP Sava Sarajevo

azvoj i arhitektura ISV-a

zija Informacionog sistema voda Bosne i Hercegovine (ISV BiH) je postizanje takvog nivoa informatizacije i tehničke osposobljenosti koja prati razvojna opredjeljenja i aktivnosti sektora voda, uvažava zatećeno stanje tehnologije, poštuje ustanovljene principe i uzima u obzir privredne mogućnosti i zahtjeve za uspostavom dogovarajućih informacionih i komunikacionih standarda na državnom nivou.

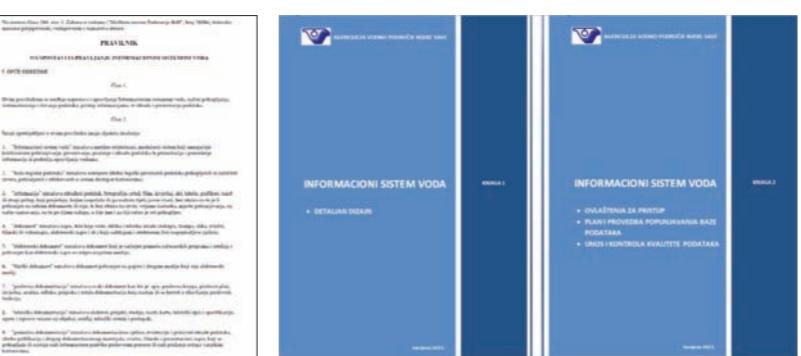
Upravljanje vodama je jedan od ključnih poslovnih područja u sektoru voda. Ovo je kompleksna poslovnost koja uključuje izradu i uspostavu jedinstvenog prostornog (GIS) informacionog sistema voda Bosne i Hercegovine (ISV BiH) koji će omogućiti sistematicnu i kontinuiranu pohranu i obradu podataka, pregled, analizu, modeliranje i prezentiranje prostornih i ostalih informacija iz sektora voda u cilju ostvarenja planskih operativnih zadataka u sistemu upravljanja vodama.

hitektura Informacionog sistema voda Bosne i Hercegovine je definisana kroz nekoliko svojih sastavnih delova i njihovih međusobnih zavisnosti i odnosa, prije svega proizvođača i obradivača podataka, aplikacija i programi koji te podatke pohranjuju, analiziraju i modeliraju i krajnjih korisnika kojima su ti podaci namenjeni.

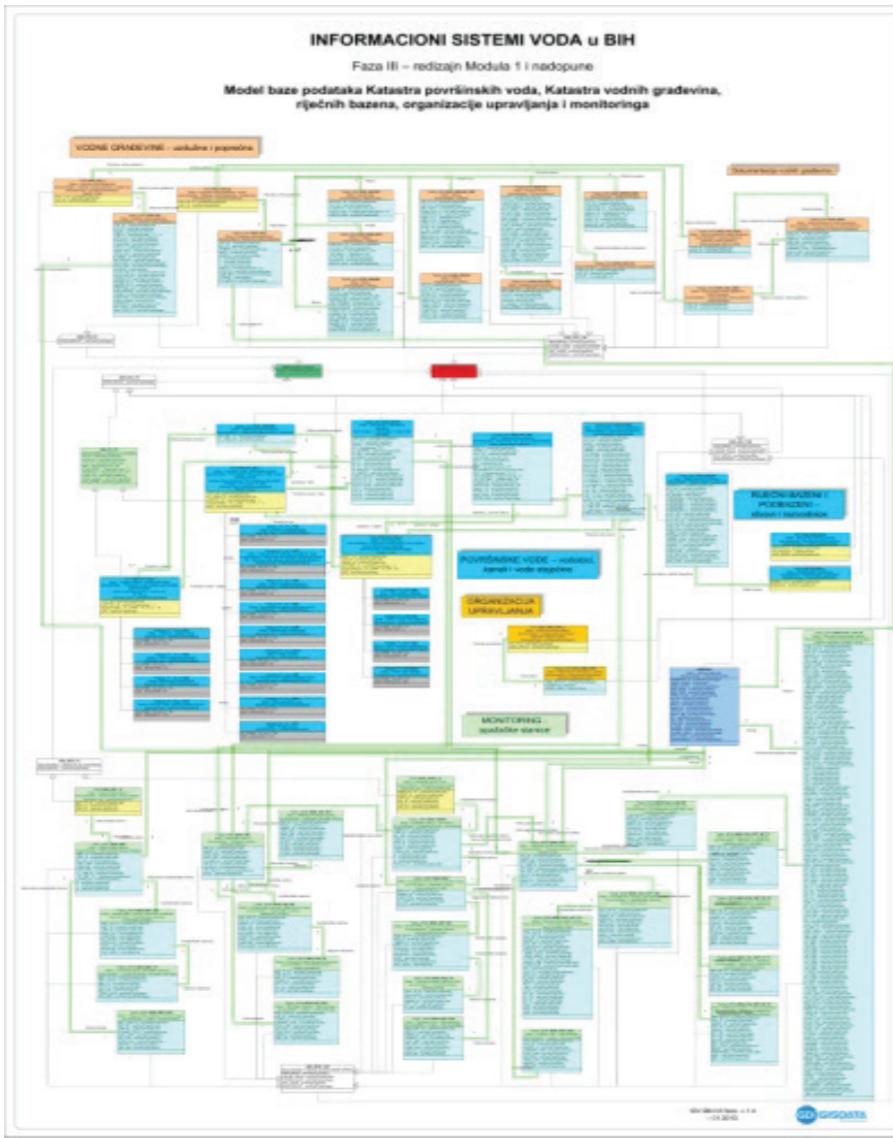

Slika 3. Shematski prikaz arhitekture ISV-a

avilnik Informacioni sistem voda

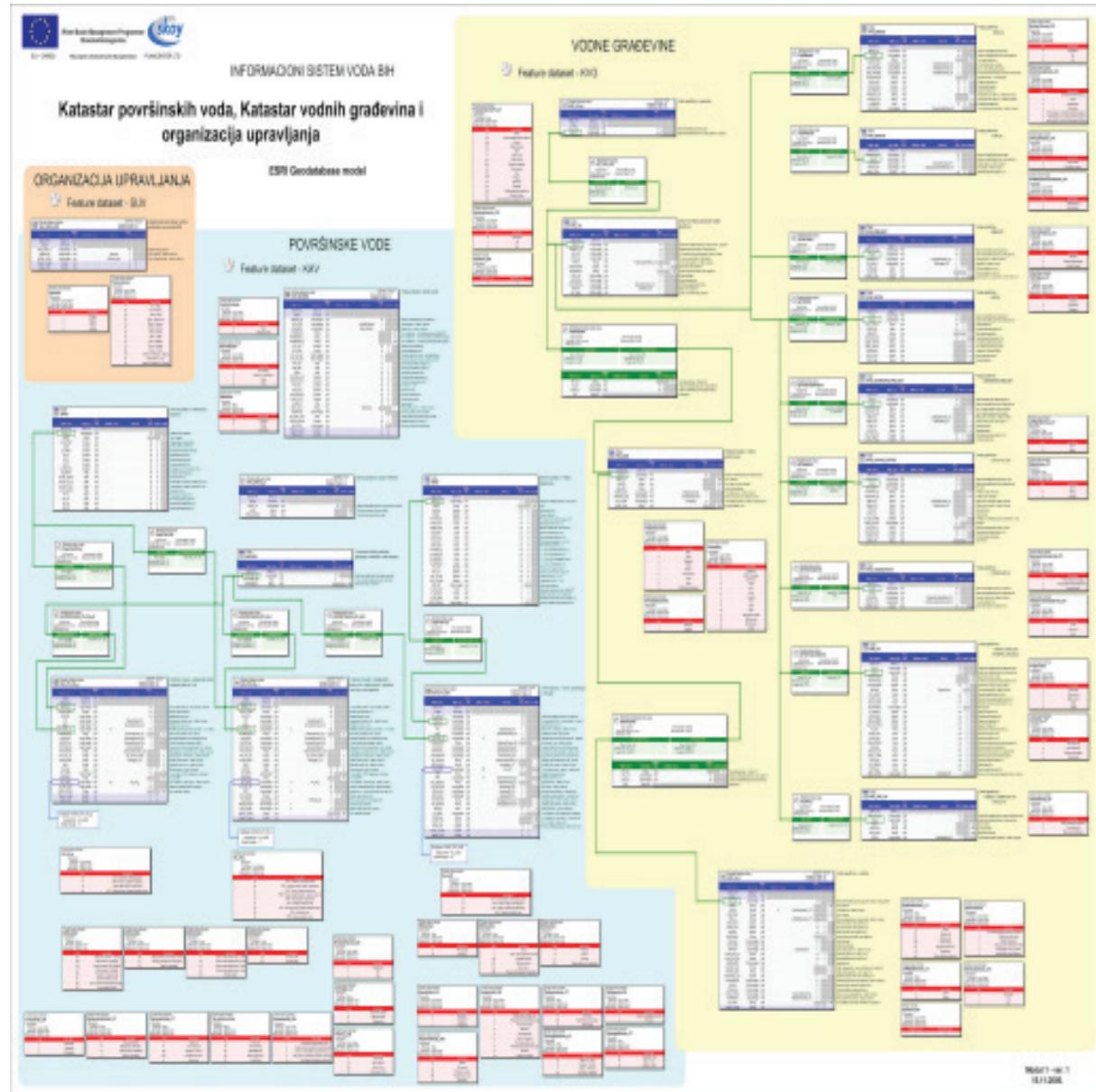

Vodni katastri:

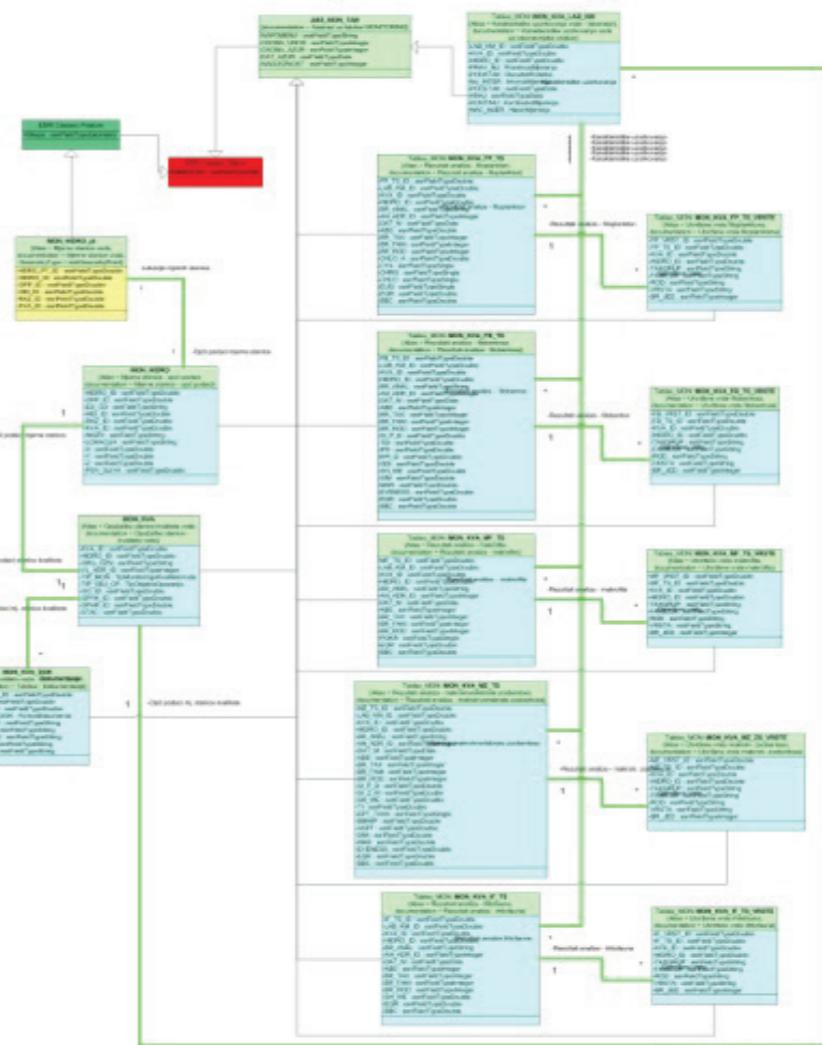
Cjelokupno uspostavljanje Informacionog sistema voda Bosne i Hercegovine planirano je kroz izradu i popunjavanje sa atributnim podacima osam modula. To su sljedeći moduli:

- Modul 1 – GIS model baze podataka za površinske vode i vodne građevine
- Modul 2a – Dopuna GIS modela baze podataka sa topografskim podacima
- Modul 2b – Izrada Intranet/Internet preglednika podataka iz Modula 1 i 2a
- Modul 3 – Karakterizacija vodnih područja i riječnih bazena
- Modul 4 – Sistem za vođenje i upravljanje vodnom dokumentacijom (SVUVD)
- Modul 5 – Katastar iskorištavanja voda, zaštite voda i zaštite od voda
- Modul 6 – Vodno dobro i javno vodno dobro
- Modul 7 – Katastar podzemnih voda, prelaznih voda i obalnih morskih voda
- Modul 8 – GIS model baze podataka za uvezivanje drugih poslovnih aplikacija
 - Vodne naknade
 - Ugovore i evidencije plaćanja
 - Praćenje investicija
 - Zaštićena područja
 - Prostorne planove

INFORMACIONI SISTEMI VODA u BIH

Faza IIIa – mjerne stanice - biologija

Automatski hidrološki monitoring sistem površinskih voda

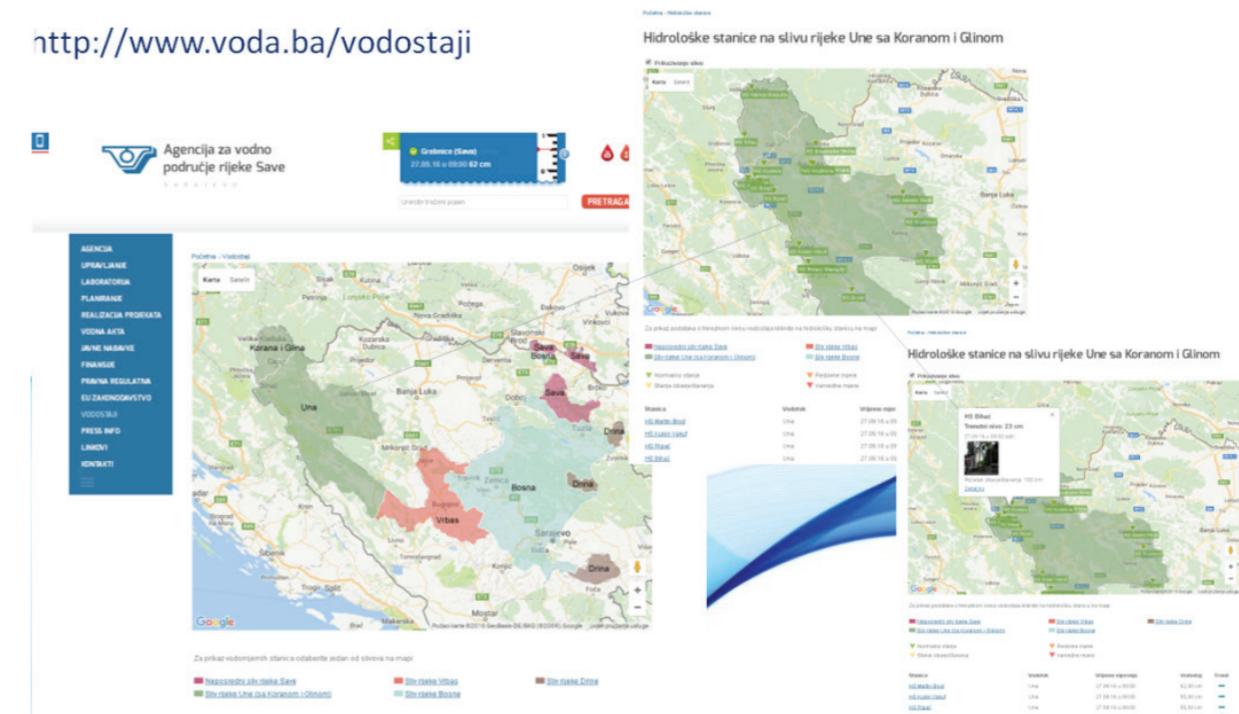
Hidrološki monitoring površinskih voda, na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH, se provodi na osnovu člana 156., stav 1), tačka 2. Zakona o vodama Federacije BiH - ZoV (Službene novine FBiH, broj: 70/06), Pravilnika o uspostavi i upravljanju informacionim sistemom voda (Službene novine FBiH, broj: 77/09), kao i Okvirne direktive o vodama EU (ODV) - Vodič za monitoring i to u okviru Odjeljenja za informacioni sistem voda i monitoring, Sektor za upravljanje vodama, Agencije za vodno područje rijeke Save.

Hidrološki monitoring površinskih voda na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH se sastoji iz više segmenata, a prvi u nizu je prikupljanje podataka na terenu na dva načina:

- **kontinuirani**, 24-satni (korištenjem automatskih hidroloških stanica),
- **dnevni** (vizuelnim praćenjem vodostaja sa očitanjem vodomjernih letvi).

<http://www.voda.ba/vodostaji>

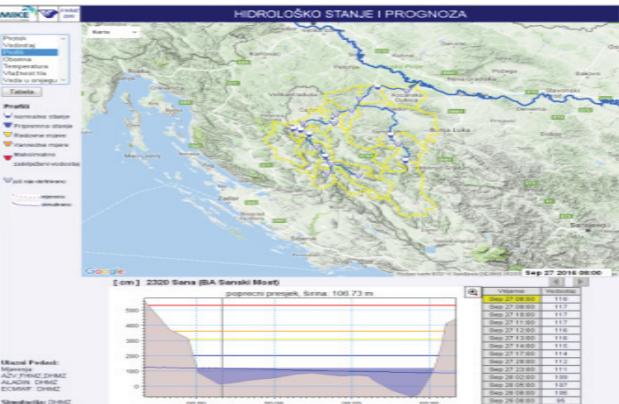
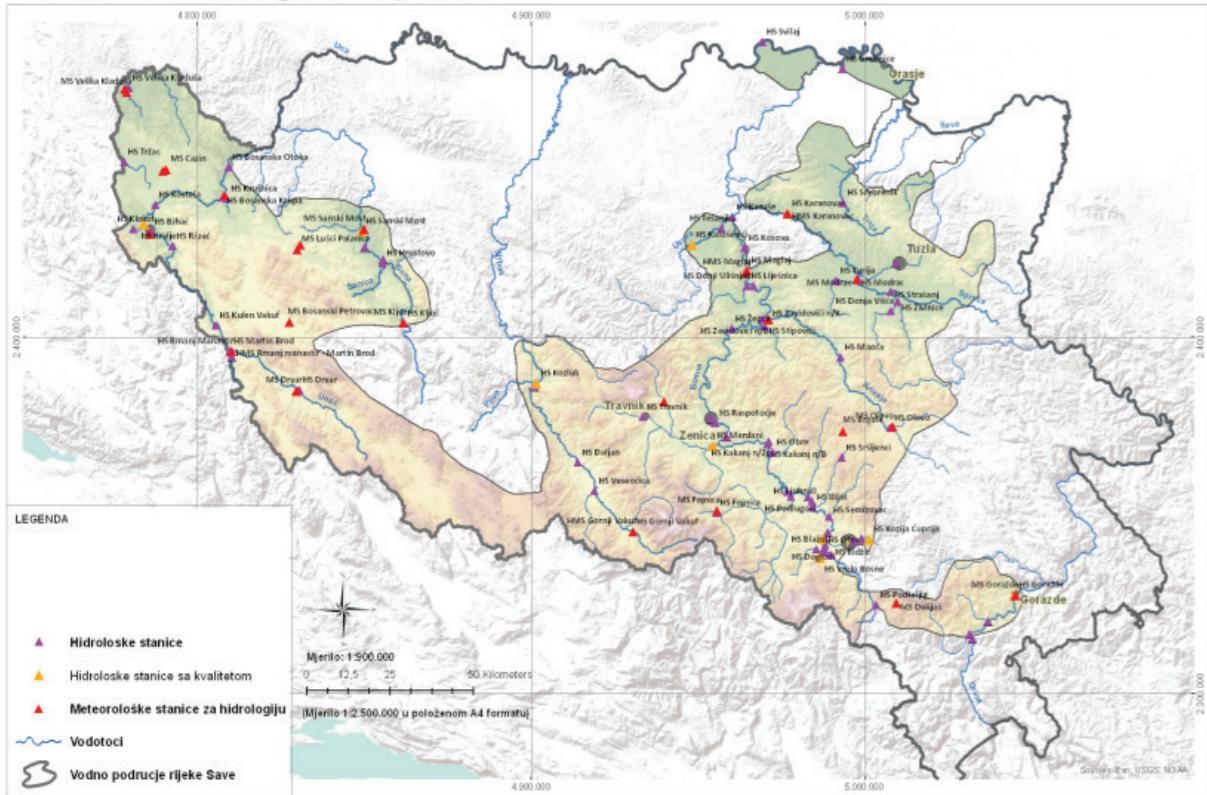

Provodenje hidrološkog monitoringa vodotoka na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH, u nadležnosti AVP Sava se vrši od 2002. godine, kada su uspostavljene prve automatske stanice za kontinuirano, 24 satno praćenje hidroloških parametara, te obnovljene hidrološke stanice (vodomjerne letve) za dnevno praćenje vodostaja putem angažovanih osmatrača, koje su uspostavljene prije 1992. godine od strane Republičkog hidrometeorološkog zavoda.

Od tada do danas mreža hidroloških stanica je, po pitanju broja lokacija, konstantno u porastu i trenutno obuhvata 90 lokacija na kojima se vrše hidrološka osmatranja i mjerjenja, a u vanrednim hidrološkim uslovima, kao što su poplave i suše, hidrometrijski radovi sa izvanrednim planom mjerjenja se mogu proširiti i izvan navedenog obuhvata.

Treba napomenuti da se na 21 lokaciji na slivu rijeke Save na teritoriji Federacije BiH nalaze meteorološke (padavinske) stanice na kojima se vrši kontinuirano mjerjenje meteoroloških parametara (padavine, vlažnost, temperatura zraka).

Automatski monitoring sistem na vodnom području rijeke Save u FBiH hidrološke i meteorološke (padavinske) stanice

Informacioni centar voda

U skladu sa zakonskim okvirima i ovlaštenjima (Zakon o vodama FBiH broj: 70/06), Pravilnikom o uspostavi i održavanju Informacionog sistema voda (broj: 05-1-02-291-2/09), Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo, je razvojem Informacionog sistema voda uspostavila Vodoprivredni informacioni centar za prikupljanje, izvještavanje i prezentiranje podataka u redovnim i vanrednim situacijama.

Vodoprivredni informacioni centar je otvoren u junu 2006. godine u okviru Projekta „Podrška ekosistemu rijeke Bosne i njenih pritoka“, koji je finansiran od strane Vlade Kraljevine Španije, uspostavom centra za automatski hidrološki monitoring sistem.

Ovaj sistem zauzima značajan segment Informacionog sistema voda, i predstavlja sistem putem kojeg se prikupljaju, analiziraju, obrađuju podaci koji služe izvještavanju i praćenju stanja voda kako u redovnim tako i u vanrednim (incidentnim) situacijama – poplave i suše.

Sistem ranog upozorenja od poplava

„Prognoziranje poplava u realnom vremenu na slivu rijeke Une u Federaciji BiH“ na MIKE DHI platformi je početak aktivnog uključivanja Agencije za vodno područje rijeke Save Sarajevo u razvoj regionalnog prognoznog modela za predviđanje poplava na slivu rijeke Save, što su i preporuke regionalne konferencije održane u Briselu 2014. godine.

Pravovremeno izvještavanje u redovnim i vanrednim situacijama, kao i potreba operativnog rada prikupljanja, praćenja i analiziranja podataka je uslovila opremanje centra novim i modernim tehničkim dostignućima. Instalirana i ugrađena profesionalna oprema (video zid i brand softveri za vizuelnu komunikaciju) omogućavaju prezentaciju i prikaz podataka na tehničkom nivou kakav do sada nije bio moguć.

Informacioni centar voda

Završna riječ ili Poruka uredništva

Već neko vrijeme u Agenciji se osjeća potreba za jednom ovakvom publikacijom koja bi na jednostavan i razumljiv način predstavila federalnu instituciju koja je stručna i specijalizovana za gospodarenje vodnim resursima na području Federacije BiH u sливу rijeke Save. Svrshodnost ove publikacije je više-struka, počev od praktične upotrebe njenog formata i broja strana do pružanja

Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo

Ulica Hamdije Čemerlića br. 39a

71000 Sarajevo

Tel. : +387 33 726 400; Fax: +387 33 726 423

website: www.voda.ba

e-mail: info@voda.ba

Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo

Ulica Hamdije Čemerlića br. 39a

71000 Sarajevo

Tel. : +387 33 726 400; Fax: +387 33 726 423

website: www.voda.ba

e-mail: info@voda.ba